

## ► Diederik Weve (56)

Ingenieur bij Shell  
**Diagnose:** Asperger

'Kwadragen: als kind raakte ik gefascineerd door de tweede macht van een getal. 1, 4, 9, 16, 25: in mijn kinderbedje vormde ik rijtjes en ontdekte dat het verschil tussen de kwadraten steeds met twee toeneemt. Ik ben voortdurend op zoek naar patronen en regelmatigheden. Die voorkeur heb ik nog steeds ook wanneer ik getallen zie. 'Op school hoefde ik vaak niet mee te doen en deed ik klusjes. 'Diederik is al veel verder', zeiden ze dan. In mijn vrije tijd was ik altijd aan het knutselen. Ik richtte een technisch clubje op waar je lid van mocht worden als je een radio in een kubieke decimeter kon bouwen. Dat leek me een leuke uitdaging. Ook verslond ik boeken. Favoriet was de encyclopedie. Ik was 10 toen ik erachter kwam dat ze onderschriften bij foto's van kristallen hadden verwisseld. Ik schreef een brief aan de uitgever. Een editie later werd het aangepast. Dat voelde goed. 'Ja, achteraf gezien ben ik mijn hele leven al anders. Toch is de diagnose Asperger pas vijf jaar geleden bij mij gesteld. Onbewust ontwikkel je vaardigheden waarmee je je tekortkomingen kunt compenseren. Als je een beperking hebt, probeer je toch om de effecten zo min mogelijk te laten zien. Communicatief ben ik nooit sterk geweest maar ik oefende en imiteerde gewoon. Ik ben dan misschien geen makkelijke babbelaar, ik ben technisch erg sterk. Vanzelfsprekend kon ik ook na mijn diagnose bij Shell in functie blijven. Ik doe mijn werk tenslotte uitstekend. 'Een tijd geleden werkte ik bij een fabriek waar wat problemen waren. Zij maken een belangrijk product voor ons, maar de kwaliteit van de grondstof schommelde vreselijk. Met een groepje ingenieurs onderzochten we wat er misging. Omdat communiceren niet mijn sterkste kant is, lukte het mij slecht om samen met de operators het probleem op te lossen en richtte ik mij op de getallen. Ik gaf mijn stagiaire de opdracht alle cijfers van het productieproces te achterha-



len. Op zo'n moment leg ik alle getallen en formules naast elkaar en blijf maar staren, op zoek naar patronen en verbanden. Ik trek me er dan niets van aan dat anderen me misschien voor gek verklaren. Sterker nog: ik merk vaak niet eens dat ze me een vreemde vogel vinden. Ik ben bovengemiddeld analytisch en rationeel. Uiteindelijk was ik degene die de fout ontdekte in de productie. 'Maar mijn autisme heeft me niet alleen maar goede dingen gebracht. Ik heb mijn huwelijk zien verzanden, situaties waarin emoties en verwachtingen spelen blijven lastig voor me. Toch zie ik meer schade ontstaan door het verzwijgen van autisme dan door autisme zelf. Ik ken helaas nog te veel mensen – ook binnen Shell – die het niet durven vertellen. Autismen moet bespreekbaar worden. Mensen zijn nu eenmaal verschillend. 'Anders denken' zijn net zo hard nodig als 'normaal denken', zeker in het bedrijfsleven.'

**'Ik merk vaak niet eens dat anderen mij een vreemde vogel vinden'**

## ► Roxanne den Heijer (25)

Tekentalent

**Diagnose:** Add, Asperger en een obsessieve-compulsieve stoornis

'Wanneer ik eenmaal aan de slag ga met mijn potloden en penselen, kan ik niet meer stoppen. Ik vergeet om tussendoor te eten, te slapen en voor mijn chihuahua te zorgen. Ik ben weleens zó in een tekenproject gezogen dat ik weken geen daglicht heb gezien. Ja, dat gaat wel ver. 'Ik heb mijn tekenkunsten zelf ontwikkeld toen ik een jaar of 7 was, als een tegemoetkoming voor al mijn sociaal-emotionele tekortkomingen, weet ik nu. Ik besloot abrupt dat ik goed moest leren tekenen en sloot mezelf op in mijn kamertje. Dagenlang heb ik kleurplaten overgetrokken en speelgoed nagetekend. 'Niemand ziet dat er iets met me is. Dat is mijn geluk, maar ook mijn grootste valkuil. 'Autisme? Asperger? Hou toch op joh!', hoor ik vaak. Bij een autist denken mensen niet aan een spontane, open meid. Wat ze niet weten, is dat dat een toneelstukje is. Alle trucjes ken ik. Hoe val je als autist niet op in deze maatschappij?, ik zou het handboek kunnen schrijven. 'Écht contact maken durf ik niet, want ik weet dat ik dan door de mand val en dat mensen op me afknappen. Omdat ik geen remming ken, vinden ze me raar, soms zelfs bedreigend. Dat is wel pijnlijk. Tekenend voelt als meditatië. Ik treed volledig uit mezelf, los van al mijn problemen. Ik word meegesleept naar een andere wereld waarin alleen lijnen en kleuren bestaan. Mijn opleiding aan de Koninklijke Academie van Beeldende Kunsten in Den Haag ging goed totdat we 'eigen stijl' moesten ontwikkelen. 'Ga naar de stad en laat je inspireren', zeiden ze. 'Niet natekenen, maar denk conceptueel'. Ik kon daar niks mee en ben gestopt. Nu ben ik zzp'er; ik heb een eigen webshop, geef workshops en teken portretten in opdracht. Ook al schaam ik me weleens voor al mijn autistische trekken, ik ben ook blij met mijn labeltje. Alles in deze wereld verandert zo snel. Het label is dan een vrijbrief om soms even af te haken.'